

Brede basisondersteuning; Iedereen hoort erbij

Algemene definitie:

We omschrijven de brede basisondersteuning als de ondersteuning die op alle scholen binnen ons samenwerkingsverband beschikbaar is voor alle leerlingen die voorheen naar regulier onderwijs en SBO gingen. Deze ondersteuning wordt door de school en het samenwerkingsverband planmatig, in afstemming met leerling en ouders en desgewenst in samenwerking met ketenpartners, uitgevoerd. De verschillende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de groep zijn leidend in de uitvoering van de brede basisondersteuning. Hierdoor kunnen leerlingen (doorlopend) onderwijs volgen in een veilige, stimulerende leer- en ontwikkelingsomgeving, passend bij wat zij nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

Hieronder wordt de brede basisondersteuning uitgesplitst in verschillende onderdelen.

1. Maatschappelijke idealen en waarden in lijn met de ambities op inclusie uit het ondersteuningsplan:

- **Thuisnabij onderwijs voor elk kind (organisatorische inclusie)**
- **Leren doen we van en met elkaar (sociale inclusie)**
- **Verschillen mogen er zijn (didactische inclusie)**

Op KC Moerschans zijn onze (kern)waarden hiermee in verbinding omdat:

Thuisnabij onderwijs (organisatorisch) past bij onze waarde **Veiligheid**, omdat elk kind zich thuis moet kunnen voelen op school.

Leren doen we samen (sociaal) sluit aan bij **Sociale ontwikkeling** en **Respect**: we leren van en met elkaar, en we waarderen verschillen.

Verschillen mogen er zijn (didactisch) past bij **Zelfstandigheid** en **Groei**: ieder kind leert op zijn eigen manier en tempo en krijgt de kans zich te ontwikkelen.

Zo zorgen we samen voor een plek waar ieder kind telt en tot zijn recht komt.

2. Randvoorwaarden/contextfactoren

Deze zijn verdeeld in drie domeinen die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Het onderscheid tussen organisatorische- sociale- en didactische inclusie wordt gemaakt om structuur aan te brengen in het geheel om zo ook scherper rollen en taken te kunnen beleggen.

Organisatorische inclusie:

Organisatorische inclusie is het creëren van een dekkend netwerk aan voorzieningen, zodat kinderen thuisnabij een passende onderwijsplek thuisnabij kunnen vinden. Het is geregeld dat scholen proactief samenwerken met zorg, brugfunctionarissen/social workers, gemeente en leerplicht.

Dit betekent qua randvoorwaarden en contextfactoren:

- Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen en de beschikbaarheid van hulpmiddelen en ruimtes, passend bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen. In de inrichting van de

school wordt o.a. rekening gehouden met de behoeften van leerlingen om zich terug te kunnen trekken om zelfstandig te kunnen werken.

- Een goede interprofessionele samenwerking die voor alle leerlingen goede omstandigheden en waar nodig een vangnet creëert dat ervoor zorgt dat iedere leerling onderwijs kan volgen. Leerlingen die (tijdelijk) zorgondersteuning nodig hebben worden snel en laagdrempelig geholpen door professionals in en rond de eigen school. Daarom werken schoolbesturen, samenwerkingsverband en gemeenten zoveel als mogelijk samen aan preventieve, laagdrempelige zorg dichtbij en in de school.

Hierbij wordt ingezet op:

- Een netwerk rondom iedere school waar professionals elkaar kennen, regelmatig ontmoeten, proactief informatie delen en elkaar snel vinden;
- Functies voor school-maatschappelijk werk in de school die samen met het schoolteam de brug maken tussen leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en toegang geven tot jeugdzorg;
- Raamwerk-afspraken met gemeenten, toegang (HvE), RBL en scholen voor de inzet van (nog af te spreken) OnderwijsZorgArrangementen;
- Een goed werkproces voor de continue verbetering van hoe wij in Zeeuws-Vlaanderen doorzettingsmacht/doorbraakaanpak organiseren, door middel van een Leertafel waar vertegenwoordigers van alle partijen van de werkvloer aanschuiven. Op die manier werken we aan een goede en zuivere verdeling van verantwoordelijkheden en rollen;
- Werk maken van een onderwijsaanbod voor kinderen die vrijgesteld zijn van de leerplicht, zodat ook zij onderwijs kunnen krijgen.

Dit betekent op schoolniveau:

- De school weet welke expertise binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is en maakt hier indien nodig gebruik van.
- De school heeft een interprofessionele samenwerking met focus op preventie gerealiseerd tussen onderwijs, jeugdverpleegkundige en social-worker.
- De school meldt verzuim van kinderen conform regionale afspraken.
- De school werkt intensief samen met voorschoolse voorzieningen om een doorgaande lijn naar het basisonderwijs in de aanpak voor een leerling te realiseren.
- De school werkt intensief samen met voorschoolse voorzieningen, het speciaal- en voortgezet onderwijs en jeugdhulp om een doorgaande lijn in de aanpak voor een leerling te realiseren, als deze de school in/uitstroomt.
- De school werkt intensief samen met speciaal onderwijs en jeugdhulp om bij terugplaatsing vanuit het speciaal onderwijs een goede doorgaande lijn voor een leerling te realiseren.
- De school werkt samen met cluster 1 en 2.

Op KC Moerschans zijn we met betrekking tot de randvoorwaarden en context van de organisatorisch inclusie trots op:

Voor leerlingen:

- **We bieden alle kinderen thuisnabij onderwijs** waarbij we rekening houden met verschillende onderwijsbehoeften of beperkingen.
- Het onderwijs wordt **aangepast aan verschillende leerstijlen en niveaus** (bijvoorbeeld via differentiatie of extra ondersteuning).
- **Pestbeleid en sociaal-emotionele begeleiding** zorgen voor een veilig klimaat.
- Wij hebben aandacht voor **diversiteit in cultuur, taal, religie, gezinssituatie**, enz.

Voor ouder(s)/verzorger(s):

- **Oudercommunicatie is toegankelijk** (bijvoorbeeld in duidelijke taal, met vertaling waar nodig).

- Er is ruimte voor **ouderparticipatie**, ook voor ouders die minder vertrouwd zijn met het onderwijssysteem.
- Onze school is **laagdrempelig** voor ouder(s)/verzorger(s).
- Bij de planning van ouderavonden en activiteiten houden we rekening met **verschillende werktijden, thuissituaties of culturele gebruiken**.

Voor personeel:

- Er is aandacht voor **diversiteit in het team**, bijv. in achtergrond of ervaringen.
- Teamleden worden **gelijkwaardig behandeld** en kunnen zich blijven ontwikkelen.
- De schoolleiding stimuleert een **inclusieve cultuur**, waarin verschillen worden gewaardeerd.

Onze focus zal de komende jaren liggen op:

- het vergroten van de ouderbetrokkenheid omdat dit bijdraagt tot het positief ontwikkelen van de kinderen.
- het blijven geven van GOED onderwijs voor elk kind.
- het behouden van een positieve professionele schoolcultuur

Sociale inclusie:

Sociale inclusie is van en met elkaar leren. Rand voorwaardelijk wordt gesteld dat kinderen elkaar ontmoeten en de kans krijgen om samen te leren. Sociale inclusie kun je vormgeven op het niveau van de buurt, op school en in de klas.

Binnen de brede basisondersteuning zitten kinderen bij elkaar in de klas en leren van elkaar. Kinderen worden zo min mogelijk uit de klas gehaald om apart van de groep les/instructie te krijgen.

Er is een naschools aanbod van activiteiten (in samenwerking met gemeenten, jongerenwerkers e.a., waaraan iedere leerling kan deelnemen).

Op KC Moerschans zijn we met betrekking tot sociale inclusie qua randvoorwaarden en context trots op:

Voor leerlingen:

- Dat **iedere leerling vriendschappen** kan sluiten en niet buitengesloten wordt.
- Dat er aandacht is voor **samenwerking, respect en empathie** in de klas.
- Dat kinderen leren omgaan met **verschillen in cultuur, gedrag of vaardigheden**.
- Dat **iedereen meedoet aan spel, pauzes, groepswerk en vieringen**, ook als iemand anders is of extra begeleiding nodig heeft.

Voor ouder(s)/verzorger(s):

- Dat **alle ouder(s)/verzorger(s) zich welkom voelen**, ook als zij niet goed Nederlands spreken of andere gewoontes hebben.
- Dat **ouder(s)/verzorger(s) betrokken worden** bij schoolactiviteiten, oudergesprekken en ouderraad.
- Dat **verschillende stemmen gehoord worden** in communicatie en besluitvorming.

Voor personeel:

- Een teamcultuur waarin **iedereen gerespecteerd wordt en zich veilig voelt** om zichzelf te zijn.
- **Samenwerking** en **open communicatie**, ook bij meningsverschillen.
- Aandacht voor hoe het team zelf **voorbeeldgedrag laat zien** in omgaan met diversiteit en verschillen.

Onze focus zal de komende jaren liggen op het bewust werken aan een omgeving waarin *alle mensen — ongeacht achtergrond, taal, cultuur, overtuiging of beperking — actief kunnen meedoen, zich gerespecteerd voelen en volwaardig deel uitmaken van de school én de samenleving daaromheen.*

Didactische inclusie:

Als randvoorwaarde stellen we binnen de brede basisondersteuning dat leerlingen van de school zijn, dus niet van een klas of van een leerkracht. Iedereen is verantwoordelijk voor ieder kind op de school. Wij dragen gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de leerlingen. Beleid en organisatie op school (klassen, inzet personeel) wordt aangepast naar gelang de populatie van de school dat vraagt. In de uitvoering van het onderwijs richten we ons op de groep. Didactische inclusie is het tegemoetkomen aan de verschillende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften maar ook aan verschillende interesses en talenten van kinderen.

Op KC Moerschans zijn we met betrekking tot didactische inclusie qua randvoorwaarden en context trots op:

Voor leerlingen:

- **Gelijkwaardige kansen** om te leren, ook als ze extra ondersteuning nodig hebben (bijv. bij taal, gedrag, of leren).
- **Onderwijs op maat**, dat aansluit bij hun niveau, talenten en behoeften.
- **Veilige en stimulerende leeromgeving** waarin iedereen zich geaccepteerd voelt.
- **Actieve participatie** in de klas, zonder dat ze worden buitengesloten of in aparte groepjes terechtkomen (tenzij dat tijdelijk helpend is).
- **Hoge verwachtingen**, met oog voor wie ze zijn en wat ze nodig hebben om te groeien.

Voor ouder(s)/verzorger(s):

- **Betrokkenheid bij het onderwijsproces** van hun kind, met respect voor culturele en sociale achtergronden.
- **Duidelijke communicatie** over de ontwikkeling van hun kind en over hoe de school inspeelt op zijn of haar specifieke behoeften.
- **Gelijkwaardige samenwerking** met de school, waarin ouder(s)/verzorger(s) zich gehoord en serieus genomen voelen.
- **Vertrouwen** dat hun kind erbij hoort en zich optimaal kan ontwikkelen op zijn of haar eigen manier.

Voor personeel:

- **Professionele verantwoordelijkheid** om recht te doen aan verschillen tussen leerlingen.
- **Samenwerking in het team**: samen zoeken naar passende strategieën, materialen en aanpakken.
- **Gebruik maken van differentiatie en adaptief onderwijs**, bijvoorbeeld via verlengde instructie of extra verrijking.
- **Continu ontwikkelen** van kennis over goed onderwijs, bijvoorbeeld via scholing of intervisie.

- **Samenwerken met intern begeleiders, zorgcoördinatoren en externe experts** als dat nodig is.

Onze focus zal de komende jaren liggen op het nog meer samen verantwoordelijk zijn voor alle kinderen op school.

3 Professionele/ onderwijskundige opvattingen typerend voor de brede basisondersteuning

De vertaling van de brede basisondersteuning is in de onderwijspraktijk lastiger op te splitsen. Er wordt gestart vanuit vijf professionele- onderwijskundige basisprincipes. Deze zijn vertaald in 7 grote onderdelen waaraan competenties zijn verbonden. Daarop wordt de school gevraagd in hoeverre zij deze competenties in de onderwijspraktijk herkennen voor hun school.

Basisprincipes;

- 1: Diversiteit (h)erkennen, waarderen en benutten
- 2: Inzetten op positieve relaties in een veilig klasklimaat
- 3: Krachtige leerprocessen in een toegankelijke en flexibele leeromgeving ontwerpen en hanteren
- 4: Samenwerken met diverse actoren
- 5: Doelgericht werken aan de eigen professionalisering

Op KC Moerschans is ons onderwijsconcept hiermee in verbinding omdat:

- we erkennen dat ieder kind anders is en we ontwikkelkansen bieden binnen de eigen mogelijkheden. Verschillen mogen er zijn en bieden kansen.
- we samen met ouder(s)/verzorger(s) zorgen voor een veilige omgeving waar kinderen zich gezien voelen, relaties kunnen opbouwen en leren met én van elkaar.
- we het onderwijs afstemmen op wat een kind nodig heeft. We stimuleren zelfstandigheid, motivatie en het vermogen om door te zetten in een leeromgeving die meebeweegt.
- ouder(s)/verzorger(s) onze partners zijn. Samen dragen we verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het kind en werken we ook samen met andere betrokkenen als dat nodig is.
- we waarde hechten aan eigenaarschap bij professionals, net zoals bij kinderen: we blijven onszelf ontwikkelen om het onderwijs steeds beter af te stemmen op de kinderen.